

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1958-1959.

VERGADERING VAN 5 MEI 1959.

Aanvraag tot opheffing van de parlementaire onschendbaarheid van de heer Odilon Knops ten einde rechtsvervolgingen in te stellen uit hoofde van inbreuk op de verkeersreglementering.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE (1) UITGEBRACHT
DOOR DE HEER ANCOT.

DAMES EN HEREN,

Op 1 december 1958, omstreeks 13.30 u. had te Zepperen, bij Sint Truiden, een verkeersongeval plaats, aan de kruising van de Dekkenstraat met de Klein-Dekkenstraat. Een vrachtwagen bestuurd door de heer Emiel Quareme, die op de Dekkenstraat reed, zwenkte naar links om de Klein-Dekkenstraat in te rijden, als hij door de wagen bestuurd door senator Odilon Knops, die hem aan de linkerzijde wilde inhalen, werd aangereden. De heer Knops werd gewond en beide voertuigen werden zwaar beschadigd. Daarenboven werd een wielrijder, de heer Gustaaf Derwael, die uit de Klein-Dekkenstraat gereden kwam op het ogenblik waar beide voertuigen op elkaar botsten, door de wagen van de heer Knops geraakt en eveneens gewond.

Luidens een schrijven van de Procureur des Konings te Hasselt aan de heer Procureur Generaal bij het Hof van Beroep te Luik, zou de heer Knops

(1) De volgende leden hebben aan de beraadslagingen van de Commissie deelgenomen :

De heren Rolin, voorzitter; Camby, Chot, Mevr. Ciselet, de heren Custers, De Baeck, Derbaix, Dua, George, Lagae, Ligot, Neybergh, Nihoul, Oblin, Orban, Pholien, Mevr. Vandervelde, de heren Van Oudenhove, Van Remoortel, Vermeylen en Ancot, verslaggever.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1958-1959.

SÉANCE DU 5 MAI 1959.

Demande de levée de l'immunité parlementaire de M. Odilon Knops, en vue d'intenter des poursuites judiciaires du chef d'infraction à la réglementation en matière de roulage.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE (1)
PAR M. ANCOT.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le 1er décembre 1958, vers 13 h. 30', un accident de roulage se produisit à Zepperen, près de Saint-Trond, au lieu de jonction de la Dekkenstraat avec la Klein Dekkenstraat. Un camion de transport conduit par M. Emile Quareme, qui roulait sur la Dekkenstraat vira vers la gauche pour s'engager dans la Klein Dekkenstraat lorsqu'il fut tamponné par la voiture conduite par le sénateur Odilon Knops qui s'apprêtait à le dépasser à gauche. M. Knops fut blessé et les deux véhicules furent gravement endommagés. Au surplus, un cycliste, M. Gustave Derwael, qui débouchait de la Klein Dekkenstraat au moment de la collision, fut touché par la voiture de M. Knops et également blessé.

Aux termes d'une lettre du Procureur du Roi à Hasselt à Monsieur le Procureur Général près la Cour d'Appel de Liège, M. Knops devrait être

(1) Les membres suivants ont participé aux délibérations de la Commission :

MM. Rolin, président; Camby, Chot, Mme Ciselet, MM. Custers, De Baeck, Derbaix, Dua, George, Lagae, Ligot, Neybergh, Nihoul, Oblin, Orban, Pholien, Mme Vandervelde, MM. Van Oudenhove, Van Remoortel, Vermeylen et Ancot, rapporteur.

dienen vervolgd te worden hoofdens inbreuk op artikels 418-420 van het strafwetboek en artikels 22, 2b en 26, 1°, van de Wegcode en de heer Quareme hoofdens inbreuk op artikels 418-420 van het Strafwetboek en artikel 25, 2b van de Wegcode.

Ingevolge het verzoek van de Procureur des Konings te Hasselt aan de heer Procureur Generaal bij het Hof van Beroep te Luik, dat door deze laatste naar de heer Minister van Justitie werd doorgestuurd, werd de opheffing van de parlementaire onschendbaarheid van de heer Senator Knops door een brief van de Minister van Justitie aan de heer Voorzitter van de Senaat, in datum van 19 januari 1959 aangevraagd.

Menige verslagen in gevallen die met het huidige kunnen vergeleken worden, hebben de bestaansreden en de draagwijdte van de parlementaire onschendbaarheid, zoals zij door artikel 45 van de grondwet wordt bevestigd, beklemtoond. Zij is geenszins een persoonlijk voorrecht dat aan de leden van de wetgevende Kamers zou toegekend zijn, maar een bescherming bestemd om de wetgevende macht en de nationale vertegenwoordiging tegen een mogelijk misbruik van de uitvoerende macht te beveiligen: « de vervolgingen, ingespannen tegen een lid van het parlement, schrijft professor Mast, kunnen het regelmatig verloop van de parlementaire werkzaamheden storen, daar die vervolgingen meestal de aanwezigheid van de betichte zullen vereisen. Zij kunnen voor gevolg hebben dat een gedeelte van het kiezerskorps in de Kamer of in de Senaat niet meer vertegenwoordigd wordt. Daar anderdeels de leden van het parket onder het gezag van de Minister van Justitie staan, is de mogelijkheid van vervolgingen, welke door politieke beweegredenen zouden ingegeven worden, niet uitgesloten » (Overzicht van het Grondwettelijk recht, t.I., blz. 104).

Ter gelegenheid van een vorig geval hebben wij de strekking bestreden om de draagwijdte van de parlementaire onschendbaarheid te beperken. En uw commissie is van oordeel dat het principe ervan streng hoeft te worden gehandhaafd, al weze het waar dat in zake verkeersongevallen zonder uitzonderlijke ergheid, zoals datgene dat U voorgelegd is, een ingreep van de rechterlijke of uitvoerende macht op de regelmatige en onafhankelijke werking van de wetgevende macht niet te vrezen is. In het licht van deze beschouwing en mits verwerping van de stelling volgens dewelke de parlementaire onschendbaarheid de vervolgingen hoofdens éenvoudige overtredingen niet belet (BELTJENS, *La Constitution belge révisée*, art. 45, n° 4, *in fine*) hebben wij aangenomen dat in zake overtredingen, daar de persoonlijke verschijning van berichte niet vereist is, over 't algemeen geen reden voorhanden is om de opheffing van de onschendbaarheid te weigeren, vermits de voortzetting der vervolgingen niet voor gevolg kan hebben dat, door de beraamde afwezigheid van een lid van een der wetgevende Kamers tijdens de werkzaamheden van deze laatste, de normale werking van het parlementair regime gestoord of verdraaid zou worden. Hetzelfde kan niet gezegd, wanneer de vervolgingen voor een

poursuivi du chef d'infraction aux articles 418-420 du Code pénal et aux articles 22, 2b et 26, 1°, du Code de roulage, et M. Quareme du chef d'infraction aux articles 418-420 du Code pénal et de l'article 25, 2b du Code de roulage.

En suite à la requête adressée par le Procureur du Roi à Hasselt à Monsieur le Procureur Général près la Cour d'Appel de Liège, et transmise par celui-ci à Monsieur le Ministre de la Justice, la levée de l'immunité parlementaire de M. le Sénateur Knops fut demandée par une lettre du Ministre de la Justice à M. le Président du Sénat, en date du 19 janvier 1959.

Plusieurs rapports rédigés dans des cas comparables ont mis l'accent sur la raison d'être et la portée de l'immunité parlementaire telle qu'elle ressort de l'article 45 de la Constitution. Elle n'est nullement un privilège personnel accordé aux membres des chambres législatives, mais une protection destinée à mettre le pouvoir législatif et la représentation nationale à l'abri d'un abus possible du pouvoir exécutif. « Les poursuites intentées contre un membre du Parlement, écrit M. le professeur Mast, peuvent troubler l'ordre régulier des travaux parlementaires, puisque ces poursuites requièrent généralement la présence de l'inculpé. Elles peuvent avoir pour conséquence de priver une fraction du corps électoral de sa représentation à la Chambre ou au Sénat. D'autre part, comme les membres du parquet sont soumis à l'autorité du Ministre de la Justice, la possibilité de poursuites inspirées par des motifs politiques, n'est pas exclue » (Overzicht van het Grondwettelijk Recht, t. I, p. 104).

Nous nous sommes élevés, à l'occasion d'un cas antérieur, contre la tendance à restreindre la portée de l'immunité parlementaire. Et votre Commission estime devoir en maintenir rigoureusement le principe, encore que dans les cas d'accidents de roulage sans gravité exceptionnelle, comme celui qui vous est soumis, il n'y ait pas lieu de craindre une emprise quelconque du pouvoir judiciaire ni du pouvoir exécutif sur le fonctionnement régulier et indépendant du pouvoir législatif. En vertu de cette considération, et tout en repoussant la thèse de ceux qui estiment que l'immunité parlementaire ne fait pas obstacle aux poursuites intentées du chef de simples contraventions (BELTJENS, *La Constitution belge révisée*, art. 45, n° 4, *in fine*), nous avons admis qu'en matière de contraventions, la comparution personnelle du prévenu n'étant pas requise, il n'y a pas lieu, en général, de refuser la levée de l'immunité, puisque la continuation de la poursuite ne peut avoir pour effet de troubler ou de fausser, par l'absence calculée d'un membre d'une des chambres législatives, au cours des travaux de celle-ci, le fonctionnement normal du régime parlementaire. Il n'en est pas de même des poursuites devant un tribunal correctionnel, où, sauf exception qui ne se présente pas en l'espèce, dans

correctionele rechtbank worden ingespannen, waar in de huidige staat van onze wetgeving, behalve ter zaak niet bestaande uitzondering, de persoonlijke verschijning vereist is. Om deze reden, en een in een zwaarder geval gesteld voorgaande in achtnemend, waar zij tussen de aanhouding en de vervolging een onderscheid gemaakt heeft, stelt uw Commissie voor, in het geval van Senator Knops, de opheffing van de onschendbaarheid toe te staan, op voorwaarde dat de zaak die hem aanbelangt door de rechtsmachten die erover te oordelen hebben slechts op data zal behandeld worden, waarop de aanwezigheid van belanghebbende in de Senaat niet vereist is.

Dit verslag werd bij algemeenheid van stemmen goedgekeurd.

De Verslaggever,
R. ANCOT.

l'état actuel de notre législation, la comparution personnelle est requise. C'est pourquoi, s'inspirant d'un précédent dans une espèce plus grave où elle distingua entre l'arrestation et la poursuite, votre Commission propose, dans le cas de M. le Sénateur Knops, la levée de l'immunité sous la condition que l'affaire qui le concerne ne soit retenue par les juridictions appelées à en juger qu'à des dates où la présence de l'intéressé ne sera pas requise au Sénat.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
R. ANCOT.